

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY VA O'RTA MAXSUS  
TA'LIM VAZIRLIGI**

**BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

Fizika –matematika fakulteti

***“Fizika” kafedrasi***

5140200 - “Fizika” ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavr darajasini olish uchun

**Toyirova Umida Ilhomovnaning**

**“Molekulyar fizikada tajribaviy masalalarni kompyuterdagi tajribalardan  
foydalanish asosida yechish (Akademik litsey va KXX misolida)”**

***BITIRUV MALAKAVIY ISHI***

“Ish ko’rildi va himoyaga                      Ilmiy rahbar:\_\_\_\_\_ kat.oqit. M.N. Narzullayev  
ruxsat   berildi”                                              “\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_2014 y

Kafedra mudiri \_\_\_\_\_t.f.n.S.A. Boltayev      Taqrizchi: \_\_\_\_\_ Bux. Soliq kolleji  
o’qituvchisi Sh. Izzatov

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_2015 y.

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_2015 y.

**“Himoya qilishga ruxsat berildi”**

Fakultet dekani \_\_\_\_\_ prof. SH.M. Mirzayev

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_2015 y.

Buxoro-2015y.

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI  
Fizika-matematika fakulteti

Ta'lim yo'nalishi: **5140200 "Fizika"**

Kafedra: **"Fizika"**

"TASDIQLAYMAN"

Fakultet dekani

\_\_\_\_\_ prof. SH. M. Mirzayev

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2015y.

**BITIRUV MALAKAVIY ISHI BO'YICHA  
TOPSHIRIQ VARAQASI**

**1. Ijrochi: Toyirova Umida Ilhomovna**

**2. Mavzu: "Molekulyar fizikada tajribaviy masalalarni kompyuterdagi tajribalardan foydalanish asosida yechish (Akademik litsey va KXK misolida)"**

Mavzu universitet Kengashining "\_\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ yildagi \_\_\_\_\_ sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

**3. Mavzuning dolzarbligi, nazariy va amaliy (iqtisodiy, ekologik, ilmiy-texnik, mehnat muhofazasi, hayot xavsizligi va h.k.) ahamiyati** \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**4. Malakaviy ishini bajarish uchun tavsiya qilinadigan ilmiy, o'quv-uslubiy va boshqa axborot manbalari (darslik, o'quv qo'llanmalari, ma'ruzalar matni, monografiya, ilmiy maqolalar va h.k.)**

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_
6. \_\_\_\_\_

**5. Bitiruv malakaviy ishi bo'yicha ma'lumotlar to'plash hamda tadqiqot ishlari olib borish manbalari va joylari (o'quv zali va xonalari, ilmiy kutubxona, laboratoriya, tashkilot, korxona, ilmiy yoki ta'lim mussasalari)**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

6. Bitiruv malakaviy ishini tayyorlash bo'yicha amalga oshiriladigan ishlar rejasi:

| №  | Ishning mazmuni                                                                                                                                                             | Taxminiy hajmi (bet) | Ijro muddati | Izoh |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------|------|
| 1. | Masalaning qo'yilishi. Mavzuning dolzarbligi, yechilishi yoki o'rganilishi lozim bo'lgan masalaning mohiyati va maqsadini yoritib berish, ilmiy yangiligi (kirish qismi)    |                      |              |      |
| 2. | Mavzu bo'yicha ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish (yordamchi mulohaza va takliflar).                                                                                   |                      |              |      |
| 3. | Olib borilgan tajribalar, tadqiqot ishlari, natijalarni tahlil qilish va tartibga solish (bob, paragraf, bo'lim, yoki qismlar bo'yicha).                                    |                      |              |      |
| 4. | Olingan natijalarning nazariy va amaliy ahamiyati bo'yicha xulosa berish hamda tadbiq sohalari va usullariga oid takliflar tayyorlash.                                      |                      |              |      |
| 5. | BMIning rasmiylashtirish va uning himoyasi uchun zaruriy ko'rgazmali vositalarni (komp.disk., slaydlar, jadvallar, rasmlar, grafiklar, diagrammalar, maket, stend va h.k. ) |                      |              |      |
| 6. | Dastlabki himoyaga tayyorgarlik ko'rish va himoyaga chiqish matnini tayyorlash.                                                                                             |                      |              |      |

7. Ilmiy maslahatchilar:

| Maslahatchi | Bo'limlar | Topshiriq | Izoh |
|-------------|-----------|-----------|------|
|             |           |           |      |
|             |           |           |      |

Ilmiy rahbar

kat.oqit. M.N. Narzullayev

Kafedra mudiri

t.f.n. S.A. Boltayev

Topshiriqni bajarishga oldim

Toyirova Umida Ilhomovna

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_20\_\_y.

Buxoro Davlat universiteti fizika-matematika **Toyirova Umida Ilhomovna**  
5140200 - “Fizika” ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavr darajasini olish uchun  
**“Molekulyar fizikada tajribaviy masalalarni kompyuterdagi tajribalardan  
foydalanish asosida yechish (Akademik litsey va KXX misolida)”** mavzusidagi  
bitiruv malakaviy ishining

**ANNOTATSIYASI (QISQACHA MAZMUNI)**

1. Bitiruv malakaviy ish mavzuining dolzarbligi: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
2. Tadqiqot ob’ekti va predmeti: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
3. Ishning maqsadi va vazifalari: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
4. Tadqiqot usuli va uslubiyoti: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
5. Olingan asosiy natijalar: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
6. Natijalarning ilmiy yangiligi va amaliy ahamiyati \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
7. Tadbiq etish darajasi va iqsodiy samaradorligi. Qo’llanish sohasi. Xulosa va takliflar: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
8. Ishning hajmi va tuzilishi \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Rahbar \_\_\_\_\_  
(imzo) F. I. SH.

Talaba \_\_\_\_\_  
(imzo) F. I. SH.

Buxoro davlat universiteti fizika-matematika fakulteti 5140200 - “Fizika” ta’lim  
yo’nalishi bitiruvchi kurs talabasi **Toyirova Umida Ilhomovnaning**  
**“Molekulyar fizikada tajribaviy masalalarni kompyuterdagi tajribalardan**  
**foydalanish asosida yechish (Akademik litsey va KXX misolida)”** mavzusida  
yozgan bitiruv malakaviy ishiga **ilmiy rahbar** tomonidan  
**TAQRIZ**

Mavzu dolzarbligi \_\_\_\_\_

BMIning maqsad va vazifalari muallif-talaba tomonidan qay darajada yoritilganligi va  
ularga qay darajada erishganligi \_\_\_\_\_

BMIning ilmiy jihatdan yangiligi \_\_\_\_\_

Olingan natijalarning asoslanganligi \_\_\_\_\_

Xulosa va takliflar sifati \_\_\_\_\_

Talabaning BMIni bajarishdagi faolligi va ilmiy tahlil qila olish qobiliyati

BMIning “Oliy o`quv yurtlarida bakalavr bitiruv malakaviy ishni bajarishga qo`yiladigan  
talablar” ga mosligi va himoyaga tavsiya qilinishi

**Ilmiy rahbar:**

**kat.o`qit. M.N.Narzullayev**

Buxoro davlat universiteti fizika-matematika fakulteti 5140200 - “Fizika” ta’lim  
yo’nalishi bitiruvchi kurs **Toyirova Umida Ilhomovna** “**Molekulyar fizikada  
tajribaviy masalalarni kompyuterdagi tajribalardan foydalanish asosida  
yechish (Akademik litsey va KXX misolida)**” mavzusida yozgan bitiruv  
malakaviy ishiga

## **TAQRIZ**

**Mavzu dolzarbligi** \_\_\_\_\_

**BMIning tuzilishi, tarkibi** \_\_\_\_\_

**Qisqacha mazmuni** \_\_\_\_\_

**Ilmiy tafsilot** \_\_\_\_\_

**Asosiy natijalar** \_\_\_\_\_

**Xulosa va tavsiyalarining nechog’lik asoslanganligi va to’g’riligi** \_\_\_\_\_

**BMIning ilmiy yangiligi** \_\_\_\_\_

**BMIning ilmiy va amaliy ahamiyati** \_\_\_\_\_

**BMIning tugallanganlik darajasi** \_\_\_\_\_

**BMIning kamchiliklari** \_\_\_\_\_

**BMIning “Oliy o’quv yurtlarida bakalavr bitiruv malakaviy ishni bajarishga  
qo’yiladigan talablar” ga qanchalik muvofiqligi** \_\_\_\_\_

**Umumiy xulosa** \_\_\_\_\_

Taqrizchi:

Bux. Soliq kolleji

o’qituvchisi Sh. Izzatov

## DAVLAT ATTESTATSIYASIYA KOMISSIYASIGA

Buxoro davlat universiteti

Fizika-matematika fakulteti

Fizika-matematika fakulteti 5140200 - “Fizika” ta’lim yo’nalishi bitiruvchi kurs talabasi **Toyirova Umida Ilhomovna** “**Molekulyar fizikada tajribaviy masalalarni kompyuterdagi tajribalardan foydalanish asosida yechish (Akademik litsey va KXX misolida)**” mavzusida bitiruv malakaviy ishi rasmiy himoyaga ruxsat etilsin.

Himoyaga bitiruvchining o`zlashtirishi to`g`risida **ma`lumotnoma**, bitiruv malakaviy ish haqida rahbar hamda kafedra yig`ilishi bayonnomasi (kafedra xulosasi), taqriz va talabaga tavsifnoma ilova qilinadi.

Kafedra mudiri:

t.f.n.S.A.Boltayev

Fakultet dekani:

t. f. d. prof. Sh.M. Mirzayev

Buxoro davlat universiteti fizika-matematika fakulteti 5140200 - “Fizika” ta’lim yo’nalishi bitiruvchi talabasi **Toirova Umida Ilhomovna** o`zlashtirishi haqida

### MA`LUMOTNOMA

Bitiruvchi talaba **Toirova Umida Ilhomovna**

Buxoro davlat universitetining fizika-matematika fakulteti 5140200 - “Fizika” ta’lim yo’nalishida 2011 -2015 o`quv yillari 20\_\_ O`zR OO`MTV tomonidan tasdiqlangan namunaviy o`quv rejasi bo`yicha barcha fanlardan nazoratlarni topshirib quyidagicha baholandi:

“A`lo” \_\_\_\_\_;

“Yaxshi” \_\_\_\_\_;

“Qoniqarli” \_\_\_\_\_.

Fizika-matematika  
fakulteti dekani:

t.f.d. prof. Sh.M. Mirzayev

**Buxoro davlat universiteti fizika-matematika fakulteti 5140200 - “Fizika” ta’lim yo’nalishi  
bitiruvchisi Toyirova Umida Ilhomovna “Molekulyar fizikada tajribaviy masalalarni  
kompyuterdagi tajribalardan foydalanish asosida yechish (Akademik litsey va KXX misolida)”  
mavzusidagi bitiruv malakaviy ishiga DAK ning  
XULOSA**

Buxoro Davlat unversiteti DAK Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi BMIning bajarish haqidagi 1998 yil 31 dekabr №362 sonli buyrug`i bilan tasdiqlangan nizomga asosan quyidagilarni aniqladi.

1.BMIning hajmi va talab bo`yicha rasmiylashtirilganligi (me`yor: tabiiy fanlar yo`nalishlari -50 betdan, ijtimoiy fanlar yo`nalishlari -\_\_\_ betdan kam bo`lmasligi kerak): talabga javob beradi – **10 ball**, talabga qisman javob beradi – **7 ball**, talabdan chetga chiqish holatlari mavjud – **4 ball**.

2.Mavzuning davlat va universitet grantlari dasturlari asosida yoki dolzarb muammolar bo`yicha tanlanganligi: davlat dasturiga kirgan bo`lsa - **8 ball**, grant loyihasi bo`yicha -**7 ball**, BuxDU dasturi bo`yicha - **6 ball**, dolzarb muammolar bo`yicha **5 ball**.

3.Mavzu dolzarbligini asoslanganligi: etarli darajada asoslangan – **5 ball**, etarli darajada asoslanmagan -**3 ball**, noaniq - **2 ball**.

4.Maqsad va vazifalarning aniq ifodalanganligi: to`liq -**7 ball**, aniq emas-**3 ball**

5.BMIning bajarishda ilmiy tekshirish metodlaridan foydalanganlik darajasi: to`la -**8 ball**, o`rtacha -**6 ball**, foydalanilmagan -**3 ball**.

6.Olingan natijalarning yangiligi va ishonchlilik darajasi: natija yangi -**8 ball**, ilgari olingan -**6 ball**, to`la ishonchli emas – **3 ball**

7.BMIning xulosa qismida ishlab chiqarishga tavsiya berilganligi: bevosita ishlab chiqarishga tavsiya bor -**6 ball**, ijtimoiy soxada qo`llashga (talim, atrof–muhitni himoya qilish ma`naviy–marifiy, b.q.) tavsiya qilingan – **5 ball**, tavsiya yo`q -**3 ball**.

8.Bitiruvchi mavzu bo`yicha olingan natijalarni tanqidiy baholanganlik darajasi: aniq-**8 ball**, to`la aniq emas – **6 ball**, tanqidiy baholanmagan -**4 ball**.

9.Ishning ilmiylik xarakteri: ilmiy tadqiqotlar asosida- **8 ball**, aralash shakldan-**5 ball**, referativ xarakterda-**3 ball**.

10. Adabiyotlaran foydalanganlik darajasi: ilmiy-amaliy jurnallar, morografiya, etakchi olimlar asarlarida to`la foydalanilgan -**6 ball**, faqat darslik ma`ruza matnlardi, o`quv qo`llanma va ma`lumotnomalardangina foydalanilgan -**4 ball**.

11.Bitiruvchining ma`ruzaga baxo: a`lo- **10 ball**, yaxshi – **7 ball**, qoniqarli – **6 ball**.

12.Berilgan savollarga javoblari: to`liq -**8 ball**, o`rta -**6 ball**, qoniqarli -**4 ball**.

13.BMI ga (tashqi) taqrizchi tomonidan baholanishi: a`lo -**8 ball**, yaxshi -**6 ball**, qoniqarli -**5 ball**.

14.BMI ga qo`yilgan yakuniy ball\_\_\_\_\_

15.Bahosi\_\_\_\_\_

**Eslatma:** Har bir band bo`yicha aniqlangan ballning tagiga chizib belgilanadi.

DAK raisi\_\_\_\_\_

F.I.SH. imzo

A`zolari\_\_\_\_\_

F.I.SH. imzo

\_\_\_\_\_  
F.I.SH. imzo

\_\_\_\_\_  
F.I.SH. imzo

(Muhr o`rni)

Sana “\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2015 y.



**O'zbekiston Respublikasi oliy o'quv yurtlari  
Bitiruvchilarning yakuniy davlat  
attestatsiyasi to'g'risidagi**

**NIZOM.**

**O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta mahsus ta'lim  
vazirligining 1998 y. 31 dekabr №362 sonli  
buyrug'i bilan tasdiqlangan.**

**I. Umumiy qoidalar.**

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonuniga muvofiq oliy o'quv yurtlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi mazkur Nizomga asosan o'tkaziladi.
2. Bitiruvchilarning yakuniy davlat attestatsiyasi, respublika oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlarida nazarga tutilgan bakalavriyat yo'nalishlari va magistratura mutahassisliklari bo'yicha oliy o'quv yurtlarida o'tkaziladi va davlat namunasidagi muvofiq diplom berish bilan yakunlanadi.

Davlat attestatsiyasi va akkreditatsiyasidan o'tmagan va oliy ma'lumot to'g'risidagi hujjatni berishni davom ettirayotgan oliy o'quv yurtlarida bitiruvchilarining yakuniy attestatsiyasi uchun ushbu Nizom namuna hisoblanadi
3. Yakuniy davlat attestatsiyasi har bir ta'lim yo'nalishi (mutahassisligi) bo'yicha oliy o'quv yurti uchun tashkil etiladigan davlat komissiyalari tomonidan amalga oshiriladi va u " Davlat attestatsiya komissiyasi" deb ataladi.
4. Davlat attestatsiya komissiyalarining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:
  - bitiruvchining tayyorgarlik darajasini va uning tayyorgarlik holati davlat ta'lim standartlari talabalariga muvofiq kelishini kompleks baholash;
  - yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari bo'yicha malaka berish va bitiruvchilarga oliy ta'lim to'g'risidagi tegishli diplom berish masalasini hal qilish;
  - komissiya faoliyatining natijalari asosida bitiruvchilarni tayyorlashni takomillashtirish bo'yicha takliflar tayyorlash.
5. Davlat attestatsiya komissiyalari o'z faoliyatlarini mazkur Nizomga, oliy maktabning me'yoriy hujjatlariga va bakalavriyatning ta'lim yo'nalishlari va bakalavriyatning ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutahassisliklari bo'yicha bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga hamda davlat talabalarining minimum mazmunini bajarishga yo'naltirilgan boshqa hujjatlarga tayangan holda olib boriladi.
6. Oliy o'quv yurti davlat attestatsiyasi komissiyasi ( idoraviy bo'ysinishdan qat'iy nazar ) har yili (kalendar yil) O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta mahsus ta'lim vazirligi tomonidan tasdiqlanadi.

**II. Yakuniy davlat attestatsiyasi**

7. Bitiruvchining yakuniy davlat attestatsiyasi quyidagi ko'rinishdagi bir yoki bir nechta attestatsiya sinovlaridan iboratdir:
  - ayrim fan bo'yicha yakuniy attestatsiya sinovi;
  - yo'nalishi (mutahassislik) bo'yicha fanlararo yakuniy attestatsiya sinovi;
  - bitiruv malakaviy ish himoyasi.

Ayrim fan bo'yicha yakuniy attestatsiya sinovi o'quv dasturida nazarda tutilgan materiallarni talaba tomoidan o'zlashtirilganlik darajasii aniqlab berishi va mazkur fanning muvofiq davlat ta'lim standartida belgilangan minimal mazmunini qamrab olgan bo'lishi kerak.

Ta'lim yo'nalishi (mutahassislik) bo'yicha fanlararo yakuniy attestatsiya sinovi ayrim fanlar mazmuniga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, mazkur yo'nalish (mutahassislik) bo'yicha

davlat ta'lim standartida bitiruvchi nisbatan nazarga tutilgan umumiy talablarni ham hisobga olishi kerak.

Bitiruv malakaviy ishlarni bajarish tartibi, hajmi va mazmuni tasdyoiqlangan talablarga muvofiq oliy o'quv yurti tomonidan belgilanadi.

8. YAkuniy davlat attestatsiyasiga albatta bitiruv malakaviy ishning himoyasi kiritiladi. Ayrim yo'nalishlar uchun bu tartibga istisno kiritish faqat O'zbekiston Respublikasi oliy va o'rta mahsus ta'lim vazirligi tomonidan hal etiladi. YAkuniy davlat attestatsiya sinovlarini o'tkazish muddati va tartibiy oliy o'quv yurtining ilmiy yurtining ilmiy Kengashi belgilaydi.

YAkuniy davlat attestatsiyasiga kiritilgan attestatsiya sinovlari o'zlashtirishning joriy, oraliq yoki yakuniy baholari asosida tayyorgarlik darajasini baholash bilan almashtirilishi mumkin emas.

9. O'quv yili uchun ayrim fanlar bo'yicha yakuniy attestatsiya sinovlari, ta'lim yo'nalishlari (mutahassisliklar) bo'yicha yakuniy fanlararo attestatsiya

sinovlarining dasturlari va bitiruv malakaviy ishlarni baholash mezonlari davlat attestatsiya komissiyalarining raislari ishtirokida muhokama qilinadi va oliy o'quv yurti Ilmiy kengashi tomonidan tasdiqlanadi.

### **III.Davlat attestatsiya komissiyalarining tuzilishi**

10. Davlat attestatsiyasi komissiyasi – attestatsiyasi komissiyalaridan tashkil topadi:

- Ayrim fanlar bo'yicha yakuniy attestatsiya sinovlarini qabul qilish:

- Ta'lim yo'nalishi (mutahassislik) bo'yicha fanlararo yakuniy attestatsiya tarkibiga kiritilgan, attestatsiya sinovlari ro'yhati muvofiq bitiruv malakaviy ishlar himoyasi.

Lozim bo'lgan hollarda attestatsiya komissiyalari tuzilishi mumkin.

11. Davlat attestatsiya komissiyasini rais boshqaradi. U barcha attestatsiya komissiyalarining faolyatini tashkil qiladi va nazorat etadi, hamda bitiruvchilarga qo'yiladigan talablarning birligini ta'minlaydi. Davlat attestatsiya komissiyasining raisi attestatsiya komissiyalaridan birini boshqarishi va ularni birning ishida a'zo sifatida ishtirok etishi mumkin.

Davlat attestatsiya komissiyalarining raislari har yili har bir muayyan tur bo'yicha alohida ushbu o'quv yurtida ishlamayotgan ishlab chiqarishning etakchi mutahassislari va olimlar tarkibidan, oliy o'quv yurti rektorining taklifi bo'yicha tasarrufida oliy o'quv yurtlari bo'lgan vazirlik (tashkilot) tomonidan tayinlanadilar.

12. Davlat attestatsiya komissiyalari mutahassis chiqaruvchi oliy o'quv yurtining rahbariyati va ilmiy – pedagogik kadrlari tarkibidan (attestatsiya komissiyasi tarkibining 50 % dan ortiq bo'lmagan) va boshqa taklif etiladigan muassasalar vakillaridan – mazkur soha kadrlarini iste'molchilari bo'lmish korhona, tashkilot va muassasalarning obro'li mutahassislari, turdosh oliy o'quv yurtlarining etakchi professor – o'qituvchi va ilmiy hodimlari, muvofiq sohalar va O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi tizimidagi olimlardan shakllantiriladi. Attestatsiya komissiyalarining raislari - davlat attestatsiya komissiya raisining o'rinbosari hisoblanadilar.

Sinov turlari bo'yicha - Davlat attestatsiyasi komissiyasining shahsiy tarkibi oliy o'quv yurti rektori tomonidan bitiruv semestiri boshlanishidan bir oy oldin tasdiqlanadi.

### **IV. YAkuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tarkibi.**

13. Attestatsiya sinovlarini o'tkazish shakli va tartibi oliy o'quv yurti Ilmiy Kengashi tomonidan belgilanadi va yakuniy attestatsiya boshlanishidan olti oy avval talabalar e'tiboriga etkaziladi. Talabalar dasturlar bilan ta'minlaydilar, ularga tegishli tayorgarlik ko'rish va konsul'tatsiya uchun sharoit yaratiladi.

14. Ta'lim yo'nalishi (mutahassislik) bo'yicha fanlararo yakuniy attestatsiya sinovlariga va bitiruv malakaviy ish himoyasi ta'lim dasturlarini to'liq kursini tugatgan va shquv rejasi nazarda tutilgan barcha attestatsiya sinovlaridan muvaffaqiyatli o'tgan shahslar qo'yiladi.

15. YAkuniy davlat attestatsiya sinovlari va bitiruv malakaviy ishlar himoyasi (yopiq mavzulardagi ishlardan tashqari) davlat attestatsiya komissiyalarining ochiq majlislarda, a'zolarining uchdan ikki qismi ishtiroketgan holda o'tkaziladi.

YAkuniy davlat attestatsiyasiga kiritilgan barcha turdagi attestatsiya sinovlarining natijalari o'zlashtirish ko'rsatkichlari (%ga nisbatan) bilan aniqlanadi va attestatsiya komissiyasining majlis bayoni belgilangan tartibda rasmiylashtirilgandan so'ng shu kunning o'zida e'lon qilinadi.

16. Bitiruvchilarning yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari bo'yicha davlat attestatsiyakomissiyasi bitiruvchilarga ta'lim yo'nalishi (mutahassislik) bo'yicha malaka berish va oliy ma'lumot to'rtinchi darajadagi diplomni berish haqida qaror qabul qiladi.

O'quv dasturlarini o'zlashtirishda katta yutuqlarga erishgan va o'quv rejadagi fanlarning kamida  $\frac{3}{4}$  qismi bo'yicha 85 % dan yuqori o'zlashtirish ko'rsatkichlariga erishgach, (boshqa fanlar bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi 70 % dan baland bo'lgan), hamda yakuniy attestatsiya sinovlari va bitiruv malakaviy ishini himoya qilish bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichlari 85 % dan yuqori bo'lgan bitiruvchiga "imtiyozli" diplom beriladi. "Imtiyozli" diplom berishning aniq shartlari oliy o'quv yurti Ilmiy Kengashi tomonidan belgilanadi.

Davlat attestatsiya komissiyalarining qarorlari yopiq majlislarda, ochiq ovoz berish yo'li bilan, majlisda ishtirok etuvchilarning ko'pchilik ovozi bilan qabul qilinadi. Ovozlar teng bo'lgan holda, raisning ovozi hal qiluvchi hisoblanadi.

17. Oliy o'quv yurtini bitiruvchiga muvofiq malaka va oliy ma'lumot to'rtinchi darajadagi diplomni berish uning yakuniy davlat attestatsiyasi tarkibiga kiritilgan attestatsiyasinovlarining barcha turlarida muvaffaqiyatli o'tgan holdagina amalga oshiriladi. YAkuniy davlat attestatsiya sinovlari, odatda, yakuniy semestrda o'tkaziladi.

YAkuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan (yoki attestatsiya sinovlari turlaridan biri bo'yicha) o'qish uchun belgilangan muddat davomida o'ta olmagan talaba, oliy o'quv yurtini bitirgandan so'ng, uch yil davomida yakuniy davlat attestatsiyasiga qaytadan kiritiladi (o'tmagan attestatsiya sinovlarining har bir turi bo'yicha bir marta). attestatsiya sinovlarining barcha turlaridan qayta o'tish tartibi oliy o'quv yurti tomonidan belgilanadi .

Davlat attestatsiya sinovlaridan (yoki attestatsiya sinovlari turlaridan biri bo'yicha) qayta o'ta olmagan talaba, akademik ma'lumotnoma oladi.

Fan (yoki fanlararo sinovlar) bo'yicha yakuniy attestatsiya sinovidagi o'qituvchi (55% dan kam) talabani o'qishini davom ettirish va boshqa fanlar bo'yicha (yoki fanlararo sinov) attestatsiya sinovlaridan o'tish huquqidan mahrum etmaydi.

18. Uzrli sabab bilan attestatsiya sinovlaridan o'ta olmagan talabalarga rektorning o'arori bilan, Davlat attestatsiya komissiyasining ishi yakunlanishiga qadar, boshqa muddatlarda o'tkaziladigan attestatsiya sinovlariga kiritilishi mumkin.

19. Davlat attestatsiya komissiyaning ishi bo'yicha yillik hisobot oliy o'quv yurti ilmiy Kengashida ko'rib chiqiladi va davlat attestatsiya komissiyasining ishi tugagandan so'ng bir oy muddat O'zbekiston respublikasi oliy va o'rta mahsus ta'lim vazirligiga taqdim etiladi.